

Välkommen till Vallarna i Teckomatorp

Vallarna är ett tätortsnära grönområde i Teckomatorp. Området ligger mellan järnvägen och Braån i Teckomatorps nordvästra del. Breda grusgångar och vackra träbroar över järnvägsspåren gör det lätt att komma in i området.

Området har en uppseendeväckande topografi för att ligga i det skånska slättlandskapet. Centralt finns en stor plan gräsmatta med rumsskapande buskage, en damm och några grillplatser. Gräsmattan omges av höga vallar. Tankarna går till en amfiteater eller en oval idrottsanläggning med en central spelplan omgiven av läktare. På vallarnas insida har blomsterrikt ängsfrö såtts in. Detta kan med tiden bli ett eldorado för fjärilar. På vallarnas yttersidor har det planterats träd och buskar.

Vackra träbroar över järnvägsspåren leder in till naturområdet Vallarna.

Braån utgör områdets norra gräns.

I områdets norra del flyter Braån förbi och på några ställen kan man få närkontakt med ån. Längs kanterna har det planterats en ridå med al som med tiden ska skugga vattnet. Områdets naturvärden är ännu i sin linda men med tiden kommer området att omges av en skog. I området kommer det att finnas en blomsterrik flora på vallarnas sidor och en central plan yta för lek, spel och picknick. På vintern är vallarna utmärkta pulkabackar för både stora och små och för de små duger nog dammen för lite skridskoövning. Teckomatorp har fått ett tätortsnära natur- och rekreationsområde av rang – något som saknas i många andra slättbyar.

En stor damm finns mitt i området.

Vallarna har en kort historia. Planerandet för utformningen av området påbörjades 2005 och anläggningsarbetet startade i början av 2009 och 6 december kunde naturparken invigas.

Fabriken sprängs 1979.

Om några år kommer här att finnas vackra buskage.

Historia

Området som sådant har en lång och svår historia. I korta drag kan den beskrivas så här:

1965. Det danska företaget Bönnellyche & Thuröe flyttar sin produktion av växtgifter från Malmö till en nedlagd sockerfabrik i Teckomatorp.

1971. Kemisk Verk i Köge köper växtgiftproduktionen och bildar företaget BT-Kemi. Rykten uppstår om nedgrävda tunnor med gift och utsläpp i Braån om natten. Braån får sitt vatten förgiftat och många trädgårdsmästare får sina odlingar förstörda av åvattnet. Lukten från fabriken ligger tidvis tung över Teckomatorp. Många människor får besvär med andningen.

1975. Namninsamlingar och stormöten kräver fabriken stängning. Företaget förnekar skador och nedgrävning av tunnor.

1976-78. Nedgrävda tunnor påträffas. Rättegång om miljöbrott och mutbrott hålls. Vattentäkten i Billeberga stängs. Trädgårdsmästare Ahl får ersättning för sina förstörda odlingar. Skandalen är ett faktum.

1978. Företaget sätts i konkurs och därmed överläts saneringskostnaderna till framtidens skattebetalare.

1979. Fabriken sprängs. Därefter inleds en lång rad av försök att sanera området från gifter.

2009. Naturområdet "Vallarna" på det norra sanerade området invigs. Det södra området återstår att sanera.

Bland andra förorenade områden som omvandlats till natur- och friluftsområden kan Spillepeng i Malmö, S:t Hans backar (Monte Composto) i Lund och Högdalstoppen (Högdalstippen) i Stockholm nämnas.

Materialet har tagits fram med stöd från Lokala Naturvårdssatsningen – LONA.